

144/22. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

Luxembourg, 2022. szeptember 8.

A Bíróság ítélete a C-80/21–C-82/21. sz. egyesített ügyekben | D. B. P. és társai (Devizában nyilvántartott jelzáloghitel)

Devizában nyilvántartott hitelek: a nemzeti bíróság az átváltási árra vonatkozó tisztességtelen feltételt nem helyettesítheti a nemzeti jog diszpozitív rendelkezésével, ha a fogyasztó azt ellenzi

Ha a hitelszerződés az említett feltétel nélkül nem maradhat fenn, a szerződést semmissé kell nyilvánítani

Lengyelországban több fogyasztó igényelt svájci frankban (CHF) nyilvántartott jelzáloghitelt ingatlanvásárlás céljából. Ezeket a hiteleket lényegében CHF-ben tartották nyilván és lengyel zlotyban (PLN) bocsátották a fogyasztók rendelkezésére, a CHF PLN-ben meghatározott vételi árfolyamának alkalmazásával. A havi törlesztőrészek visszafizetésekor azonban az átváltási ár a CHF PLN-ben meghatározott eladási árfolyamának felelt meg.

Az említett fogyasztók a varsó-śródmieściei kerületi bírósághoz fordultak a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló irányelv alapján annak megállapítása érdekében, hogy az említett átváltási mechanizmusra vonatkozó, a hitelszerződésük szerves részét képező feltételek tisztességtelenek. E bíróság arra keresi a választ, hogy az irányelvvel ellentétes-e az olyan nemzeti ítélkezési gyakorlat, amely szerint a nemzeti bíróság – miután megállapította a fogyasztói szerződésben szereplő tisztességtelen feltétel semmisségét, amely a szerződés egészének semmisségét eredményezi – a semmissé nyilvánított feltételt akár a felek szándéknyilatkozatainak értelmezésével, akár a semmissé nyilvánított tisztességtelen feltétel helyett a nemzeti jog valamely diszpozitív rendelkezését alkalmazva helyettesíti, még abban az esetben is, ha a szerződés érvényességét a fogyasztó nem kívánja fenntartani.

A lengyel bíróság ezenkívül arra is választ vár a Bíróságtól, hogy a tisztességtelen feltétel elhagyása keretében a nemzeti bíróság szorítkozhat-e csupán a feltétel ténylegesen tisztességtelen részének törlésére, vagy ellenkezőleg, a teljes feltételt törölnie kell. Végezetül a lengyel bíróság tisztázni kívánja azt is, hogy a fogyasztót a tisztességtelen feltétel elhagyása következményeként megillető visszatérítési jog tekintetében az elévülés mely időpontban kezdődik.

A mai ítéletében a Bíróság először is emlékeztet arra, hogy a nemzeti bíróság azon kivételes lehetősége, hogy a semmissé nyilvánított feltételt valamely diszpozitív nemzeti rendelkezéssel helyettesítse, azokra az esetekre korlátozódik, amelyekben e tisztességtelen feltétel elhagyása arra kötelezné a bíróságot, hogy a szerződést egészében érvénytelenítse, és ezáltal a fogyasztót különösen káros következményeknek tenné ki. Márpedig, amennyiben a fogyasztót tájékoztatták a szerződés egészében történő semmissé nyilvánításából eredő következményekről és e következményekhez hozzájárult, nem tűnik úgy, hogy teljesülne az a feltétel, hogy a szerződés egészének semmissé nyilvánítása az érintett fogyasztókra nézve különösen káros következményekkel járna. Következésképpen **az irányelv nem teszi lehetővé olyan nemzeti ítélkezési gyakorlat alkalmazását, amely szerint a nemzeti bíróság, miután megállapította a fogyasztói szerződésben szereplő olyan**

tisztességtelen feltétel semmisségét, amely a szerződés egészének semmisségét eredményezi, a semmissé nyilvánított feltételt a nemzeti jog valamely diszpozitív rendelkezésével helyettesítheti még abban az esetben is, ha a fogyasztó ezt a megoldást ellenzi.

Hasonlóképpen, az irányelv nem teszi lehetővé a semmissé nyilvánított tisztességtelen feltétel bírói értelmezéssel való helyettesítését, mivel a nemzeti bíróságok csak arra kötelesek, hogy a tisztességtelen feltétel alkalmazásától eltekintsenek, ám arra nem jogosultak, hogy e feltétel tartalmát módosítsák.

Másodszor, a Bíróság rámutat, hogy **az irányelvvvel ellentétes az olyan nemzeti ítélkezési gyakorlat, amely szerint a nemzeti bíróság kizárólag a feltétel ténylegesen tisztességtelen részét törölheti, aminek következtében e feltétel részben érvényes marad, már amennyiben az ilyen törlés a feltétel tartalmának lényegét érintő megváltoztatását eredményezi.**

Harmadszor, a Bíróság megállapítja, hogy a fogyasztó jogaira vonatkozó elévülési idő csak akkor egyeztethető össze az uniós joggal, ha a fogyasztónak lehetősége volt jogai megismerésére azt megelőzően, hogy e határidő elkezdődött vagy lejárt volna. Márpedig a fogyasztó által a tisztességtelen feltétel elhagyását követően előterjesztett kártérítési igényre vonatkozó olyan elévülési idő előírása, amely a fogyasztó egyes teljesítéseinek időpontjától kezdődik, még akkor is, ha az említett időpontokban nem volt tudomása e feltétel tisztességtelen jellegéről, nem alkalmas arra, hogy a fogyasztónak hatékony védelmet nyújtson. Ebből következik, hogy **az uniós joggal ellentétes az ilyen gyakorlatot lehetővé tevő nemzeti ítélkezési gyakorlat.**

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Kövesse a híreket!

